

สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) เพื่อศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV ในโรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์ ตลอดจนเปรียบเทียบทัศนคติทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV ที่มีความแตกต่างกันในด้าน อายุ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และเศรษฐกิจ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นผู้ติดเชื้อ HIV โดยไม่มีอาการ จำนวน 100 ราย ยกเว้นผู้ติดเชื้อแฝงตัว หญิงมีครรภ์ และผู้ที่มีความเจ็บป่วยทางกายเรื้อรัง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองแบ่งเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัว พฤติกรรมทางเพศก่อนและหลังทราบผลการตรวจเลือด และทัศนคติทางเพศ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC+ แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละของข้อมูลส่วนตัวและพฤติกรรมทางเพศก่อนและหลังทราบผลการตรวจเลือด หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติทางเพศ เปรียบเทียบทัศนคติทางเพศในกลุ่มที่มีความแตกต่างกันในด้านอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และเศรษฐกิจ ด้วยการใช้การวิเคราะห์หาความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบค่า F เปรียบเทียบทัศนคติทางเพศ ในกลุ่มที่มีความแตกต่างกันในด้านเพศด้วยการทดสอบค่า t

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนตัวพบว่าผู้ติดเชื้อ HIV ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20⁺-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 36 เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 69 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37 มีสถานภาพสมรสโสดคิดเป็นร้อยละ 49 มีรายได้อยู่ระหว่าง 2,501-5,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 48 และมาตรวจตรงตามนัดของแพทย์ คิดเป็นร้อยละ 100

2. พฤติกรรมทางเพศ ประกอบด้วย

2.1 การหาทางออกเมื่อมีความต้องการทางเพศ พบว่าภายหลังทราบผลการตรวจเลือดทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความแตกต่างจากก่อนทราบผลการตรวจเลือด กล่าวคือมีกิจกรรมทางเพศ ได้แก่ การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง มีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม และ/หรือมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน ลดลง โดยเปลี่ยนไปใช้วิธีอื่นเพื่อทดแทนกิจกรรมทางเพศ ได้แก่ การเล่นกีฬา เล่นดนตรี อ่านหนังสือ ดูทีวี หรือเก็บความรู้สึกไว้

2.2 การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง พบว่า ร้อยละ 89.9 ของเพศชาย เคยสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองในขณะที่เพศหญิงพบเพียงร้อยละ 32.3 โดยค่าเฉลี่ยของการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองในเพศชายเท่ากับ 1.919 ครั้งต่อสัปดาห์ ส่วนเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยของการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองเท่ากับ 1.600 ครั้ง ต่อสัปดาห์

2.3 เพศสัมพันธ์ครั้งแรก พบว่า อายุเฉลี่ยที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของเพศชายเท่ากับ 17.913 ปี ส่วนอายุเฉลี่ยที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของเพศหญิงเท่ากับ 20.419 ปี ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของสุพักตร์ วาณิชเสนี และชจิต ชูปัญญา (2532) มีณทนา แจ่มอุจิตรัตน์ และกิตติ พุฒิกานนท์ (2533) และทวิศักดิ์ นบเกษร, สิบพงษ์ สังขระมย์ และรุ่งกานต์ ศรีลัมพ์ (2534) โดยพบว่าเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอยู่ในช่วงอายุ 14-16 ปี

2.4 เพศสัมพันธ์โดยทั่วไป แบ่งออกเป็น

2.4.1 คู่นอนหรือบุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย พบว่าเพศชายส่วนใหญ่ร้อยละ 81.2 มีเพศสัมพันธ์แบบ heterosexual ร้อยละ 14.5 มีเพศสัมพันธ์แบบ homosexual และร้อยละ 4.3 มีเพศสัมพันธ์แบบ bisexual ในขณะที่เพศหญิงนั้นพบเพศสัมพันธ์แบบ heterosexual ร้อยละ 100 ทั้งนี้ภายหลังจากทราบผลการตรวจเลือดพบว่าร้อยละ 7.2 ของเพศชาย ไม่มีเพศสัมพันธ์อีกเลย และร้อยละ 6.5 ของเพศหญิง ที่ไม่มีเพศสัมพันธ์อีกเลย

2.4.2 ความสับสนและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่าเพศชายยังคงมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการและชายบริการร้อยละ 71.0 และ 8.7

ตามลำดับ ในขณะที่ไม่พบเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการและชายบริการเลยในเพศหญิง อย่างไรก็ตาม ภายหลังทราบผลการตรวจเลือดพบว่าเพศชายมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการและชายบริการลดลง เท่ากับร้อยละ 51.6 และ 1.6 ตามลำดับ สำหรับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่ใช้ยาเสพติดโดยการฉีดเข้าเส้น หรือผู้ที่มีความเสี่ยงทางเพศ พบว่า เพศชายส่วนใหญ่ร้อยละ 69.6 ไม่ทราบว่าคู่นอนเป็นผู้ใช้ยาเสพติดโดยการฉีดเข้าเส้นหรือไม่ และมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่มีความเสี่ยงทางเพศถึงร้อยละ 68.2 ส่วนเพศหญิงนั้นส่วนใหญ่ร้อยละ 80.6 ทราบว่าบุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย ไม่ใช่บุคคลที่ใช้ยาเสพติดโดยการฉีดเข้าเส้น และร้อยละ 38.7 เท่านั้น ที่ทราบว่าบุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยไม่มีความเสี่ยงทางเพศ ทั้งนี้พบว่าภายหลังทราบผลการตรวจเลือดทั้งเพศชายและเพศหญิง มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศลดลง

2.4.3 ความถี่ของเพศสัมพันธ์พบว่าค่าเฉลี่ยของเพศสัมพันธ์ในเพศชายและหญิงก่อนทราบผลการตรวจเลือด มีค่าใกล้เคียงกัน คือ 2.493 และ 2.516 ครั้งต่อสัปดาห์ ในขณะที่ภายหลังทราบผลการตรวจเลือดทั้งเพศชายและหญิงมีค่าเฉลี่ยของเพศสัมพันธ์ลดลงเช่นกัน โดยค่าเฉลี่ยในเพศชายลดลงในอัตราที่มากกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่าในเพศชายมีความถี่ของการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองเพิ่มมากขึ้น ภายหลังทราบผลการตรวจเลือด ในขณะที่เพศหญิงมีความถี่ของการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ภายหลังทราบผลการตรวจเลือดเท่าเดิม

2.5 พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย พบว่าภายหลังทราบผลการตรวจเลือดในเพศชาย มีการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้น จากร้อยละ 5.8 เป็นร้อยละ 64.1 แต่ยังคงมีร้อยละ 6.2 ที่ไม่เคยใช้ถุงยางอนามัยเลย และร้อยละ 29.7 ที่ใช้ถุงยางอนามัยเป็นบางครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ได้แก่ เทพพนม เมืองแมน (2531) วิทยา คุณานุกรกุล และคณะ (2532) สุกต้ว วาณิชเสณี และ ชจิต ชูปัญญา (2532) สมชัย จิตรโรจน์วัฒน์ อารีย์ ไพฑูรย์ และ สำเริง แสงซื่อ (2533) และ Boulton, Hart, and Fitzpatrick (1992) เป็นต้น

จากการวิจัยพบว่า พฤติกรรมทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV ก่อนและหลังทราบผลการตรวจเลือดมีความแตกต่างกัน และมีพฤติกรรมบางส่วนที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.001$) ดังที่ได้แสดงไว้ในภาคผนวก ข ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ตัวแปรที่น่าจะมีผลเกี่ยวข้องกับต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดังกล่าว ได้แก่ การให้การปรึกษา (counselling) และระดับการศึกษาของผู้ติดเชื้อ HIV ทั้งนี้เนื่องจากพฤติกรรมนั้นเป็นผลมาจากความคิด ความรู้สึกของบุคคลที่จะแสดงออกในรูปการยอมรับหรือปฏิเสธ การเข้าหาหรือการถอยหนี (Triandis, 1971) การที่ผู้ติดเชื้อ HIV ทุกคนได้รับการให้การปรึกษา นอกเหนือจากจะได้รับความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเมื่อได้รับเชื้อแล้วผู้ให้การปรึกษายังให้ความเห็นอกเห็นใจและยอมรับผู้ติดเชื้อ HIV ทำให้ผู้ติดเชื้อ HIV เหล่านั้นมีกำลังใจที่จะต่อสู้ชีวิต เมื่อได้รับการยอมรับจึงทำให้ผู้ติดเชื้อ HIV มีความคิดความรู้สึกที่ดี อันจะส่งผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกด้วย ในขณะที่เดียวกัน ระดับการศึกษาของผู้ติดเชื้อ HIV เอง ในฐานะผู้รับถ่ายทอดความรู้ ก็น่าจะมีผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ติดเชื้อในช่วงระยะเวลาที่แตกต่างกัน และตอบสนองต่อการให้ความรู้ที่แตกต่างกันซึ่งควรจะได้มีการศึกษาวิจัยต่อไป เพื่อแสดงคุณค่าของการให้การปรึกษา ตลอดจนมีการพัฒนาให้เป็นมาตรฐาน และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวางต่อไป

3. ทิศนคติทางเพศ

3.1 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติทางเพศ จำแนกตามอายุ พบว่าผู้ติดเชื้อ HIV ที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติทางเพศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติทางเพศ จำแนกตามเพศพบว่าผู้ติดเชื้อ HIV ที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติทางเพศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติทางเพศ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าผู้ติดเชื้อ HIV ที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีทัศนคติทางเพศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติทางเพศ จำแนกตามสถานภาพสมรส พบว่าผู้ติดเชื้อ HIV มีทัศนคติทางเพศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติทางเพศ จำแนกตามเศรษฐกิจ พบว่าผู้ติดเชื้อ HIV มีทัศนคติทางเพศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิจัยพบว่าผู้ติดเชื้อ HIV ที่มีความแตกต่างในด้านอายุ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรสและเศรษฐกิจ มีทัศนคติทางเพศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอธิบายได้ว่าผู้ติดเชื้อ HIV ที่ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้ผ่านการให้การปรึกษา (counselling) มาแล้วตามขั้นตอนปกติของคลินิกภูมิคุ้มกัน จึงทำให้มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และพฤติกรรมการดูแลตนเอง และป้องกันโรคในระดับที่ใกล้เคียงกัน ประกอบกับกลุ่มผู้ติดเชื้อ HIV ดังกล่าวได้ผ่านการตรวจวินิจฉัย และให้คำแนะนำจากแพทย์แล้ว อีกทั้งได้มีการซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ อันจะทำให้เกิดความชัดเจนถูกต้องของความรู้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังวิจัยเรื่องเวลาได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อกล่าวคือผู้ติดเชื้อ HIV ส่วนใหญ่ได้ผ่านการเตรียมตัวเตรียมใจในระหว่างช่วงเวลา 3 เดือนโดยประมาณ ภายหลังจากทราบผลการตรวจเลือดเพื่อทำนายเข้าเป็นผู้ป่วยนอกของคลินิกภูมิคุ้มกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาที่เฉพาะที่ จึงไม่อาจเป็นตัวแทนของทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV ได้ หากทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่กว้างและหลากหลายมากขึ้น อาจทำให้เป็นข้อสรุปที่น่าสนใจในประเด็นต่าง ๆ เพิ่มขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนการป้องกันโรคเอดส์ต่อไป
2. ควรจะได้มีการศึกษากลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ในระหว่างที่รอนัดเข้าคลินิกภูมิคุ้มกัน ภายหลังจากทราบผลการตรวจเลือดในช่วง 3 เดือนโดยประมาณ

ทั้งนี้เนื่องจากจะมีบางคนที่ขาดหายไป ไม่มาพบแพทย์ตามนัด ซึ่งในส่วนนี้ควรจะได้มีการศึกษาในรายละเอียดส่วนลึกถึงความคิด ความรู้สึกของเขา เพื่อจะได้หาแนวทางในการป้องกันต่อไป

3. จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า พฤติกรรมทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV ก่อนและหลังทราบผลการตรวจเลือด มีความแตกต่างกัน และมีพฤติกรรมบางส่วนที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.001$) ดังแสดงไว้ในภาคผนวก ข ตัวแปรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมดังกล่าว ได้แก่ การให้การปรึกษา (counselling) และระดับการศึกษาของผู้ติดเชื้อ HIV จึงควรที่จะได้ทำการศึกษาถึงตัวแปรดังกล่าว ให้ชี้เฉพาะลงไปในรูปแบบของการวิจัยเชิงวิเคราะห์ (Analytic research) หรือการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย